



رام - چهارم آبان

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادر) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادر برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنادردهی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی ای معنادر از سالگرد رخدادهای معنادر تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

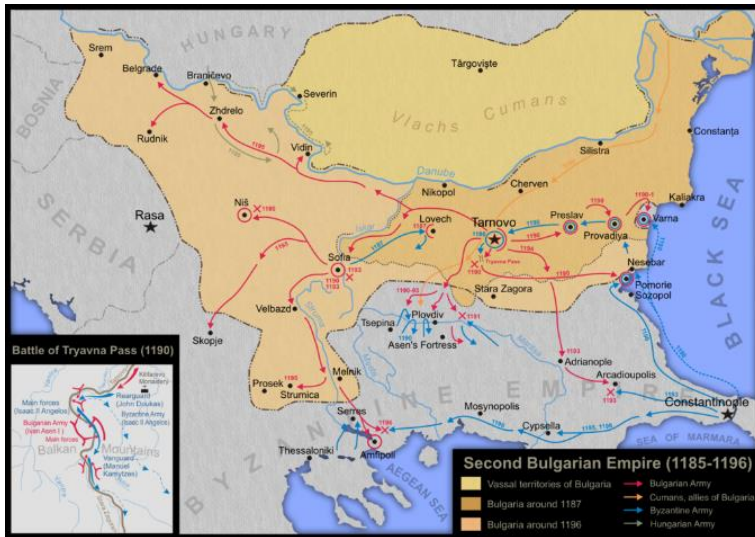
- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

چهارم آبان

در تاریخ معاصرمان این روز با رخدادهایی درباری و مربوط به آداب تاج و تخت مصادف بوده است. محمد حسن میرزا قاجار در چنین روزی در سال ۱۳۰۲ به مقام نایب‌السلطنه برکشیده شد. جشن تولد ۲۱ سالگی محمدرضا شاه هم در سال ۱۳۱۹، در زمانی که هنوز ولیعهد بود، برگزار شد. این جشن تولد که در واپسین سال سلطنت رضا شاه و دوران نزدیکی ایران و آلمان نازی انجام پذیرفت، با مراسم باشکوهی همراه بود که از روی برنامه‌های عمومی و پرچبروت نازی‌ها اقتباس شده بود و با رژه‌ی جوانان عضو سازمان پیشاهنگی قدیم همراه بود. با این حال در جریان برنامه حادثه‌ای رخ داد و چند خیمه در آتش سوخت که آسیب خاصی به بار نیاورد. محمد رضا شاه بعدتر که به پادشاهی رسید بار دیگر مراسمی مشابه را در سال ۱۳۴۶ برگزار کرد و این آیین تاجگذاری‌اش بود که نزدیک یک دهه پیش از برکنار شدن‌اش از قدرت برگزار می‌شد.





جنگ دوم عثمانی و بلغار

گاریبالدی

چهارم آبان در سال ۲۱۹ هجری خورشیدی شاهد زلزله‌ی مهیب قسطنطنیه بود که به ویرانی ساختمانها و حصار این شهر انجامید. در ۵۶۴ آسن و پیتسر به شورش برداشتند و دومین امپراتوری بلغاری را با رهبری خاندان آسن تاسیس کردند. در ۱۱۵۴ جرج سوم به پارلمان انگلستان رفت و انقلاب در آمریکا را شورش بر ضد تاج و تخت نامید و به ارتش بریتانیا ماموریت داد تا آن را سرکوب کند. یک سال بعد از آن (۱۱۵۵) بنجامین فرانکلین از آمریکا به فرانسه رفت تا پشتیبانی دولت فرانسه را از انقلاب آمریکا جلب کند.

در چنین روزی به سال ۱۲۳۹ در نشست تئانو جوزپه گاریبالدی که سیسیل را فتح کرده بود این قلمرو را به ویکتور امانوئل پادشاه ایتالیا داد، و در ۱۲۸۴ سوئد استقلال نروژ را پذیرفت و این قلمرو از سوئد جدا شد. در سال ۱۲۹۶ در جریان جنگ جهانی اول، ستوان جوانی به نام اروین رومل که بعدها قهرمان محبوب آلمان نازی شد، در نبرد کاپورتی با صد سرباز بر یک سپاه هفت هزار نفره‌ی ایتالیایی پیروز شد و کوه ماتاجور را فتح کرد! در همین روز برزیل به متفقین پیوست و به قوای محور اعلان جنگ داد. یک سال بعد در ۱۲۹۷ اریش لوندورف سپهسالار آلمانی چون زیر بار صلح نمی‌رفت توسط قیصر ویلهلم دوم عزل

شد. در ۱۳۲۳ نبرد خلیج لیته با پیروزی آمریکا پایان یافت و در ۱۳۲۶ قلمرو مهاراجه‌ی رامو و کشمیر در کشور تازه تاسیس هندوستان ادغام شد.



چهارم آبان در ضمن با جریانهای تروریستی هم پیوند خورده است. چون در چنین روزی به سال ۱۲۸۸ ایتو هیروبومی صدر اعظم ژاپن هنگام سفر به منچوری در قطاری در هاربین به دست یک استقلال طلب کره‌ای به نام آن جونگ گئون کشته شد. همچنین به سال ۱۳۷۴ ماموران موساد یکی از رهبران فلسطینی

به نام دکتر فتحی شقاقی را در هتلی در مالتا به قتل رساندند، و هفت سال بعد در ۱۳۸۱ نیروهای ویژه پلیس روسیه به اپرای مسکو که مبارزان چچنی در آن گروگان‌گیری کرده بودند حمله بردند. در نتیجه‌ی این برخورد خشونت‌آمیز پنجاه چچنی و ۱۵۰ گروگان در جریان این درگیری کشته شدند.



ثریا اسفندیاری و پدر و مادرش



ایتو هیروومی



جونگ گئون

در این روز دو نهاد مدرن مشهور هم تاسیس شده‌اند. یکی سازمان فوتبال به سال ۱۲۴۲ که اولین نهاد مربوط به این ورزش بود و در لندن گشایش یافت، دیگری هم تئاتر شیکاگو که در سال ۱۳۰۰ افتتاح شد. در ضمن این روز با انقراض ویروس آبله مرغان هم مصادف است. در چنین روزی به سال ۱۳۵۶ علی ماعو مالین آخرین کسی بود که به بیماری آبله مرغان مبتلا شد و این مرض پس از آن ریشه‌کن شد.

چهارم آبان در تاریخ معاصر ایران با زادن و مرگ شخصیت‌هایی نامدار مصادف بوده است. در ۱۲۹۸ محمدرضا شاه و اشرف پهلوی زاده شدند، در ۱۳۱۸ یحیی دولت‌آبادی رهبر برجسته‌ی جنبش مشروطه درگذشت. در سالهای اخیر هم ثریا اسفندیاری (۱۳۸۰) ملکه‌ی پیشین ایران، طاهره صفارزاده (۱۳۸۷) شاعر



و پژوهشگر قرآن و محمد جواد شریعت طالخونچه (۱۳۹۱) فرهنگ‌نویس و قرآن‌پژوه و مصحح ایرانی در گذشته‌اند.

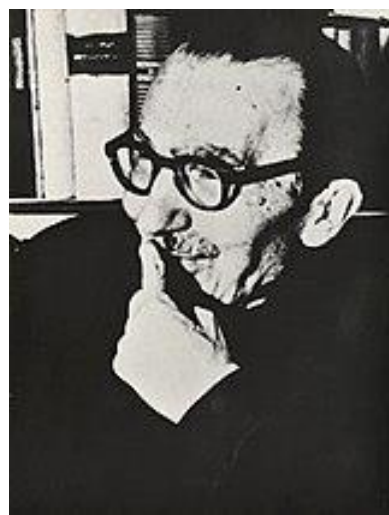
نامداران انیرانی زاده شده در این روز عبارتند از دومینیکو اسکارلاتی موسیقیدان ایتالیایی (۱۰۶۴)، بنجامین گوگنهایم سرمایه‌دار آمریکایی (۱۲۴۴)، فرانسوا میتران رئیس جمهور فرانسه (۱۲۹۵) (تصویر روبرو) و هیلاری کلیتون (۱۳۲۶). رفتگان نامدار انیرانی چهارم آبان هم عبارتند از آلفرد کبیر شاه انگلستان (۲۷۸) ، و نیکوس کازانتزاکیس (۱۳۳۶).



دومینیکو اسکارلاتی



آلفرد کبیر



نیکوس کازانتزاکیس